

Socialförvaltningen
Helsingborgs Stad

240505
Riktlinjer Socialtjänstehund

Riktlinjer för Socialtjänstehundar

Socialförvaltningen Helsingborgs Stad

Version 1.0

Dokumentet gäller för verksamheter inom socialförvaltningen och i samverkan med dess klienter inom skola, äldreomsorg, LSS samt socialpsykiatri.

Innehåll

1. Syfte, effektmål	3
3. Koppling till lagstiftning, styrdokument och forskning	4
4. Användarhandbok och rutin	5
5. Definitioner	6
Socialtjänstehund	6
6. Ansvar	8
Bilaga 1 – Remiss	9
Bilaga 2. Riskanalys	10
Bilaga 3. Enkät/utvärdering av insats	11
.....	11
Bilaga 5 Hundägaravtal	13

1. Syfte, effektmål

Umgänge med djur och framförallt hund, upplevs av många människor som något positivt. Genom att ta till vara de positiva effekter som en hund kan ha på människan, kan ökad livskvalitet och känsla av sammanhang (KASAM) uppnås. De positiva psykosociala effekterna kan gynna behandling, träning/rehabilitering, inlärning och att öka motivation till fysisk aktivitet. Evidens och forskning berättar att Socialtjänstehundar bidrar med:

- Ökad social interaktion och kommunikationsförmåga
- Minskad ångest, stress, kognitiva störningar och oro
- Ökad tolerans för motgångar
- Ökat engagemang och motivation
- Förbättrad självkänsla
- Ökad koncentrationsförmåga

och mycket mer, vilket också bekräftats i vårt pilotprojekt 2022-2024.

Arbetet med Socialtjänstehundar i Helsingborg stad ska leda till följande effekter:

1. Snabbare relationsbyggande, ökad kvalitet och ökat barnperspektiv, mer effektiv användning av tid i ärenden där hund används som en insats.
2. Klienter i boende som har haft hund närvarande regelbundet mår bättre och kan i vissa fall kräva mindre personalinsatser.

Dessa nås genom att utifrån klientens behov använda sig av verktyget socialtjänstehund inom våra verksamhetsområden och i mån av utrymme även på förfrågan från kommunens verksamheter inom äldreomsorg, socialpsykiatri, LSS och skola.

Mer läsning, evidens och forskning:

- [För Emma var Socialtjänstehund livsomvälvande: "Jag blir en helt ny person" | SVT Nyheter](#)
- [Att gosa med Socialtjänstehund en Molts är rena medicinen \(mitti.se\)](#)
- [Socialtjänstehund en Tindra läker sjuka barn och unga | SVT](#)
- [BUP fortsätter jobba med Socialtjänstehund ar - P4 Malmöhus |](#)
- [Terapihunden Filur hjälper unga att må bättre \(bup.se\)](#)
- [Terapihunden Filur hjälper unga att må bättre | Stockholms läns sjukvårdsområde \(mynewsdesk.com\)](#)
- [Lyckat försök med Socialtjänstehund ar på BUP Malmö - Nationella självskadeprojektet \(nationellasjvskadeprojektet.se\)](#)
- [Microsoft Word - tass.docx \(lu.se\)](#)
- [Många vinster med tjänstehundar \(omtanke.today\)](#)
- [Vetenskaplig evidens för användning av Socialtjänstehund ar \(rjl.se\)](#)
- [Hundar i vård och omsorg - Vägledning till gällande regelverk \(socialstyrelsen.se\)](#)
- [Arbetssterapeuters utvärdering av hundar i tjänst FULLTEXT01.pdf \(diva-portal.se\)](#)

3. Koppling till lagstiftning, styrdokument och forskning

- Vägledning-Hundar i vård och omsorg (Socialstyrelsen, 2014-8-7)
- Svensk standard "Socialtjänstehund team inom äldreomsorg, demensvård och rehabilitering för vuxna efter förvärvad hjärnskada-Krav på utbildning" (SS 8760000/2013).
- Arbetsmiljölagen (1977:1 160) innebär att förebygga ohälsa och olycksfall i arbetet och att erbjuda en god arbetsmiljö för alla arbetstagare.
- Hälso- och sjukvårdslagen (1982:763) och Socialtjänstlagen (2001:453) beskriver att all vård och omsorg vara säker och bedrivs med god kvalitet.
- Patientsäkerhetslagen (2010:659) beskriver hur kvalitetsarbete genomförs
- Djurskyddslagen (1988:534) beskriver att djur ska behandlas väl och inte utsättas för onödigt lidande eller sjukdom. Djur får inte heller bli överansträngda, enligt Jordbruksverkets föreskrifter gällande regler
- Miljöbalken-Förordningen (1989:899) om miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd innehåller regler för att förebygga ohälsa för människor och berör hantering av husdjur och lokaler.
- K112 – Hygienregler för verksamhet inom djurens hälso- och sjukvård samt åtgärder vid MRSA och MRSP

4. Användarhandbok och rutin

Insatser med Socialtjänstehund ges som en biståndslös insats och skall alltid påbörjas med hänsyn till klientens behov, önskemål och enligt gällande regler och lagar samt utgå från en tydlig planering.

När ett behov/önskemål om att använda Socialtjänstehund uppkommer genomförs insatsen enligt följande rutin:

1. **Bokning:** Medarbetaren tar kontakt med någon i Vårdhundsteamet
 - a. Helena Rylander, hundförare Chili
 - b. André Ljung, hundförare Lo
 - c. vardhund.sof@helsingborg.se
2. **Planering:** Medarbetaren frågar klient eller vårdnadshavare efter muntligt samtycke.
3. Hundföraren och medarbetaren fyller tillsammans i remiss (se bilaga 1) och mötesplanering utifrån klientens behov och genomför en riskanalys (medarbetare-klient-hund-lokal) (se bilaga 2).
4. Hundteamet gör en prioritering utifrån kölista/prioriteringsrutin och utser lämplig hund för uppdraget.
5. Hundförare tar kontakt med medarbetare och bokar en tid.
6. **Genomförande:** Hundföraren är skyddsombud för socialtjänstehunden och deltar alltid i klientmötet. I samråd med medarbetaren beslutas hur aktiv hundföraren ska vara i mötet.
7. **Utvärdering:** Efter mötet skattar hundförare, personal och vid möjlighet klient(er) hur hundens insats upplevdes och vilken effekten blev. Formuläret som ska användas för utvärdering nås via QR kod nedan eller via <https://forms.office.com/e/YiV5YvxRn0> (bilaga 3).
8. Vid positiv effekt görs en långsiktig planering. En insats med hund skräddarsys och kan bestå av allt från ett till flera möten. Varje möte avslutas med en utvärdering via formuläret ovan.
9. **Journalföring och uppföljning:** Efter avslutad insats för enskild klient, sammanställs utvärderingarna av hundföraren och sammanställningen skickas till medarbetaren, som journalför denna i verksamhetssystemet. Medarbetaren journalför även att socialtjänstehund använts och hur, samt hundförarens namn.

Rutin för lokaler

En riskbedömning utifrån lokaler och arbetsmiljö är genomförd.
Utifrån den gäller följande:

Bredgatan, Maria Skåne NV samt Familjepunkten: skyltar finns uppsatta i anslutning till de utrymmen där hund får och inte får vistas. De är markerade med färger för att visa på låg medel och hög risk att möta en hund (grön, gul, röd).

Klientmöten med hund på Bredgatan genomförs i Hundrummet, gamla receptionen, markplan.

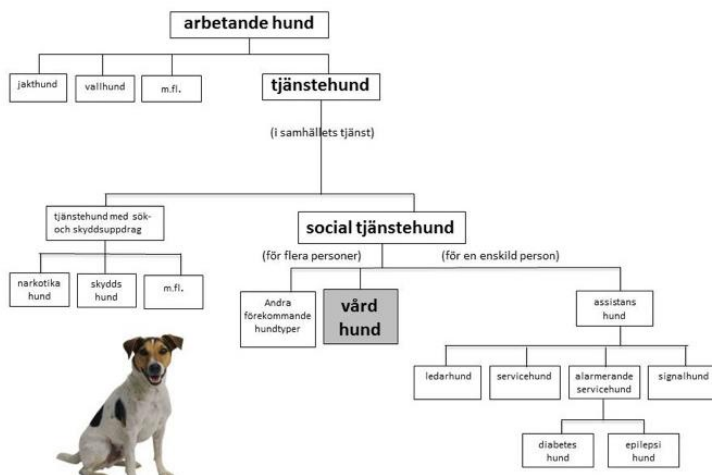
Inför att hunden ska besöka nya lokaler ska riskbedömning göras av hundförare och verksamhetsrepresentant.

5. Definitioner

Socialtjänstehund

En vårddhund är en social tjänstehund. Vårddunden är den enda som har en svensk standard för vad du och din hund ska kunna för att få ut en certifiering. En vårddhund arbetar inom vård, skola eller omsorg. Föraren måste ha minst gymnasieutbildning för att komma in på utbildningen.

För att få kallas Socialtjänstehund innebär att hunden lämplighetstestas och sedan genomgår en standardiserad utbildning utifrån svensk SiS standard, SS8760000/2013. Syftet med en svensk standard för vårddhundar är att säkerställa en legitimitet inom vården samt få till en säker implementering i de vårdsituationer där vårddunden kan bli aktuell. Våra socialtjänstehundar certifieras om för att nå upp till standarden regelbundet.

Hundförare

Hundens ägare och skyddsombud. Deltar alltid i samtliga möten där socialtjänstehunden deltar.

Vårdhundsteam

Socialtjänstehunden och dess hundförare utgör ett vårdhundsteam.

Vårdhundsenhet

De medarbetare på Socialförvaltningen som tillsammans erbjuder insats med Socialtjänstehund. Idag har vi två aktiva vårdhundsteam.

6. Ansvar

Hundföraren ansvarar för:

- Att genomföra riskanalys på inkommande remisser.
- Att säkerställa, innan insats och tillsammans med medarbetaren, att klienten har samtyckt till insatsen.
- Att tillsammans med medarbetaren löpande följa upp insatsen enligt rutinen.
- Att socialtjänstehunden är certifierad enligt standarden.
- Att socialtjänstehunden är fullt frisk, både psykiskt och fysiskt, tvättad i allergenreducerande schampo minst varannan vecka och inte bär på smitta.
- Att insatsen sker på en djurskyddsmässigt acceptabel nivå.
- Att hunden vistas i godkända utrymmen enligt rutiner för våra lokaler.
- Att socialtjänstehunden bär sin arbetsväst under insats.
- Enhetschefer för vårdhundsförare har det yttersta ansvaret för att kvalitetssäkra och utvärdera resultatet av arbetssättet.
- Att anmäla socialtjänstehunden och besöksverksamheten till Länsstyrelsen enligt K112 för att minska risker för smitta

Den medarbetare/chef som bokar hunden ansvarar för:

- Att en riskanalys avseende psykisk -och fysisk arbetsmiljö, allergier samt hundrädsla är genomförd med hundförare före insats med socialtjänstehund.
- Att be klient eller vårdnadshavare om samtycke innan insats.
- Att framtagna hygienrutiner för lokalerna följs.
- Att rapportera förändringar kring förutsättningar att utföra insats med Socialtjänstehund till hundförare skyndsamt.
- Att vid en negativ händelse skriva en avvikelse i kvalitetsledningssystemet.

Bilaga 1 – Remiss

Remiss för individanpassad åtgärd med Vårdhundsteam

Vårdenhet:

Våning och rumsnummer:

Klientens namn:

Beskrivning av problemet:

SYFTE/MÅL med hundassisterad intervention

I grupp _____

Individuellt _____

Remissen skriven av:

Rapport från vårdhundsförare efter genomförd insats skriven av:

Kommenterad [BMS1]: @Rylander Helena - SOF kan du lägga in remissen här som bilaga?

Kommenterad [BMS2R1]: Hur ska riskanalysen se ut?

Kommenterad [BMS3R1]: @Ljung André - SOF
Lägg in remissen här!

Bilaga 2. Riskanalys

Hundförare och medarbetare fyller gemensamt i inför varje nybesök på boende eller ny insats med enskild klient.

Vårdhundsteam: _____

Medarbetare: _____

Typ av insats: _____

Riskområde, risk:	Ja	Nej	Åtgärd, kommentar:
Lokal			
- Rengöring			
- Lämplighet			
Klient(er)			
- Allergi			
- Hundrädsla			
- Hygien			
Medarbetare			
- Allergi			
- Hundrädsla			
- Hygien			
Hund/team			
- Smitta			
- Hot mot hund			
- God arbetsmiljö			
Övrigt			

Bilaga 3. Enkät/utvärdering av insats

1

Be klienten skatta känslan INFÖR mötet *

1

2

3

4

5

2

Be klienten skatta känslan EFTER mötet *

1

2

3

4

5

3

Typ av möte *

☐ Klientmöte utredning BARN

☐ Klientmöte behandling BARN

☐ Klientmöte utredning VUXEN

☐ Klientmöte behandling VUXEN

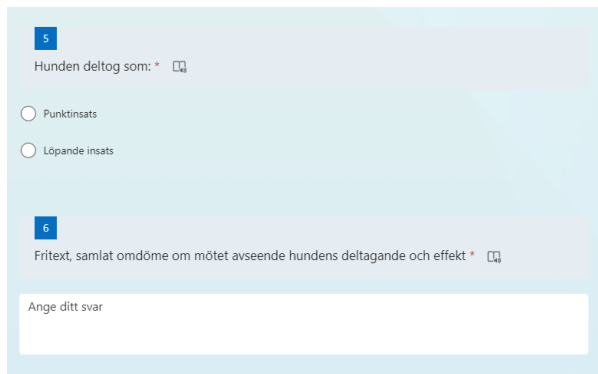
☐ Besök på boende

☐ Besök på skola

4

Hur bidrog hunden i mötet till klientens: *

	Minskade	Inte alls	Ökade
Trygghet	☐	☐	☐
Delaktighet	☐	☐	☐
Koncentrationsförmåga	☐	☐	☐
Stressnivå	☐	☐	☐
Annat - beskriv i fritext	☐	☐	☐

5

Hunden deltog som: *

☐ Punktsats

☐ Löpande insats

6

Fritext, samlat omdöme om mötet avseende hundens deltagande och effekt *

Ange ditt svar

Formuläret nåt via <https://forms.office.com/e/YiV5YvxRn0>

Formuläret sparas i Teams, Vårdhundsteamets egna kanal.

Medarbetare kan efterfråga resultat/effekter om sin klient via vårdhundsenheten.

Bilaga 5 Hundägaravtal

Mellan socialförvaltningen i Helsingborg stad och **medarbetarens namn och personnummer, hädanefter "medarbetaren"**, har följande avtal ingåtts:

- 1) Hunden ägs av medarbetaren och används fortlöpande som social tjänstehund/vårdhund inom ramen för tjänsten som vårdhundsteam.
- 2) Socialförvaltningen godkänner i och med detta avtal hunden som tjänstehund.
- 3) Socialförvaltningen förbinder sig att betala hundkostnadsersättning för att täcka kostnaderna för tjänstehunden enligt gällande praxis (2100 kr per månad 2023, Skatteverkets schablon).
- 4) Hundkostnadsersättningen täcker kostnader som föraren har för hunden gällande försäkring, foder, vård, skötsel och träning av tjänstehunden.
- 5) Hundkostnadsersättningen utgår under 90 dagar om hunden är tillfälligt tagen ur tjänst på grund av sjukdom eller liknande. Efter det omförhandlas avtalet.
- 6) Medarbetaren ska hålla hunden liv-och olycksfallsförsäkrad samt vaccinerad och avmaskad enligt rekommendationer för Sverige.
- 7) Socialförvaltningen betalar självrisk samt kostnader för mediciner och veterinärvård vid skada som uppkommit under tjänstgöring som ej täcks av försäkringen.
- 8) Om en deltagare, besökare eller personal skadas av hunden ska normal akutvård tillämpas och en rapport skrivas på enhetens avvikelserapport. Om hunden kommer till skada ska tillbudsrapport skrivas och verksamhetschef informeras.
- 9) Hunden ska genomgå årliga hälsoundersökningar av legitimerad veterinär för att utesluta fysisk och psykisk ohälsa.
- 10) Hunden ska vara fri från infektioner och parasiter.
- 11) Medarbetaren ansvarar för hundens kontinuerliga träning och ska hålla sig uppdaterad inom vård-och tjänstehundsområdet via utbildningar som får ske på arbetstid.
- 12) Verksamhetschef och medarbetaren ansvarar för att informera övriga att inga andra hundar eller djur får vistas i samma lokaler som hunden då den är i tjänst.
- 13) Om hunden är i onormal fällning eller löper ska den ej vara i tjänst.
- 14) Medarbetaren jobbar 30 % som hundförare och har en (1) hund i tjänst (50 % är heltid för hunden).
- 15) Vårdhundsteamet, medarbetaren och dess hund, följer riktlinjer och regler gällande hygien och smittspridning enligt gällande lagar och avtal.

16)Vårdhundsteamet ska upprätthålla en certifiering enligt SiS-standard.

17)Medarbetaren är skyldig att anmäla om hunden avlider, drabbas av sjukdom eller om någon annan förändring inträffar som kan påverka hundens användbarhet.

Avtalet gäller från och med 2024-04-01 till och med 2024-12-31 och kan sägas upp av båda parter med tre månaders uppsägningstid.

Avtalet är upprättat i två likadana exemplar varav parterna tagit var sitt

.....
.....

Ort

Datum

.....
.....

Förnamn Efternamn

För socialförvaltningen